

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ
УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ І МУЗЕЙНО-
ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
КАФЕДРА ІСТОРІЇ, МУЗЕЄЗНАВСТВА ТА ПАМ'ЯТКОЗНАВСТВА

ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему:

«ІНДУСТРІАЛЬНА СПАДЩИНА КРИВОГО РОГУ»

Роботу виконав студент 4 курсу

факультету соціальних комунікацій і музейно-туристичної діяльності
напряму підготовки 0201 "Культура"
спеціальності 027 "Музеєзнавство, пам'яткознавство"

Секунда Данило Андрійович

Науковий керівник

Доцент, доктор філософських наук

Сошніков Андрій Олександрович

Харків 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....

.....

**РОЗДІЛ I. НАУКОВА КОНЦЕПЦІЯ МУЗЕЙНОЇ ЕКСПОЗИЦІЇ
«ІНДУСТРІАЛЬНА СПАДЩИНА КРИВОГО
РОГУ».....**

**РОЗДІЛ II. ТЕМАТИКО-ЕКСПОЗИЦІЙНИЙ ПЛАН «ІНДУСТРІАЛЬНА
СПАДЩИНА КРИВОГО
РОГУ».....**

ВИСНОВКИ.....
.....

**СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ
ДЖЕРЕЛ.....**

ДОДАТОК.....
.....

Вступ

Актуальність. Для Кривого Рогу індустріальна спадщина є мабуть найголовнішим фактором впливу на суспільство, архітектуру, суспільний розум.

Можна зазначити що індустріальна спадщина Кривого Рогу є також і культурною спадщиною в цілому. Індустріальна спадщина відіграє особливу роль серед багатьох факторів і умов життя криворіжців протягом усієї історії міста. Значимість спадщини для розвитку криворіжжя не просто важлива, а визначальна в умовах екологізації та гуманізації сучасного суспільства. Пам'ятки культури підтримують культурну різноманітність світу й роблять істотний внесок у збалансований розвиток країни й людської цивілізації в цілому, що й визначає відповідальність держави за збереження своєї спадщини й передачу її наступним поколінням. Тому я вважаю що ця тема є актуальною для країни в цілому, адже ознайомлення з історико-культурною базою та вивчення цієї теми має прямий вплив на соціально-освітній розвиток суспільства та в першу чергу на розвиток молоді.

Об'єкт дослідження. Процес створення експозиційного проекту на тему «Індустріальна спадщина Кривого Рогу».

Предмет дослідження. Аналіз історичного матеріалу та розробка експозиції індустріальної спадщини міста Кривий Ріг, як значущої ланки української культури, висвітлення її у музейному просторі.

Мета і завдання дослідження. Метою даної роботи є, на підставі експозиційних концепцій, загальних музеологічних теорій і різноманітних історичних джерел, створити науковий проект експозиції за темою «Індустріальна спадщина Кривого Рогу».

Джерельна база. Для створення даного проекту та дослідження Індустріальної спадщини Кривого Рогу за допомогою музейних засобів були використані письмові та речові джерела, такі як: фотокартки, карти, наукова

література, знаряддя праці, механізми . Для розробки історичної складової даної курсової роботи було використано праці таких дослідників як: Кан Д.І., Савосько В.Н., Варшатюк П.Л., Короленко М.К., Перегудов В.В., Федін К.А., Романенко А.В., Протасов В.П..

Історіографія. Для даної проблематики виділяємо сукупність опублікованої літератури. наукові роботи, наукові статті. Істориками було вже багато написано наукових праць по історії цих проблем. Але багато інформації, важливої для пізнання, не доноситься до рядових громадян, які повинні знати в якому культурному осередку вони проживають. Саме тому й було проведено це розслідування.

Особистий внесок автора даного експозиційного проекту полягає в тому, що досліджена в курсовій роботі наукова проблема була творчо інтерпретована музейними предметами й інтегрована в експозиційний простір з урахуванням всієї його специфіки. Через роботу з музейними предметами був створений цільний експозиційний образ, що передає дану проблематику на емоційному, художньо-образному рівні.

РОЗДІЛ 1. Розширена тематична структура

I. Ідейний задум експозиційного проекту «Індустріальна спадщина Кривого Рогу» – за допомогою музейних засобів розкрити основні етапи розвитку та становлення промисловості Кривого Рогу.

II. Тематична спрямованість на методологічна основа майбутньої експозиції. Згідно існуючій класифікації дана музейна експозиція є:

- За профілем – меморіальна
- За типом – панорамна та класична
- За тривалістю роботи – тимчасова
- За способом демонстрації – стаціонарна для демонстрації у музеї
- За методами побудови музейної експозиції - Тематичний метод: на основі наукових даних і музейних предметів різних типів розкривається зміст певної теми (проблеми); Ансамблевий метод: на основі достовірних наукових даних зберігається або відтворюється ансамбль музейних предметів, у якому кожен предмет демонструється неначебто у середовищі свого побутування; Образно-сюжетний метод: виходячи із результатів наукового дослідження, створюється художня модель певного явища, події, біографії особистості
- За принципами побудови – хронологічна
- Жанрові методи – експозиційне дослідження – жанрова форма виставки метою якої є проведення експозиційного аналізу певної наукової проблеми шляхом творчого перекладу її змісту на мову художніх образів

III. Коротка тематична структура музейної експозиції: «Індустріальна спадщина Кривого Рогу»

Розділ 1. Історія розвитку промисловості в період XVIII-XX століття

1.1 Промисловий внесок XVIII-XIX століття

1.2 Внутрішній вигляд першої шахти.

1.3 Промисловий внесок початку XX століття

Розділ 2. Промисловість Кривого Рогу на даний момент

Наскрізнi проблеми експозиції, основні засоби побудови та їх характеристика.

Становлення Кривого Рогу промисловим містом, залізнорудним центром за усіх часів його існування. Вплив на розвиток культури та соціальної складової.

Унікати: перша паця вилита на Криворізькому ливарному заводі.

Раритети: старовинна кирки, відра, каски, вагонетки.

IV. Архітектурно – художній образ нової експозиції.

Для вирішення образу даного експозиційного проекту буде використано різні музейні засоби, поєднання експонатів, та відображення змісту письмових джерел, передано точність, змістованість, промислового розвитку міста .

Музейна експозиція «Індустріальна спадщина Кривого Рогу» буде розміщена в двох різних експозиційних залах, зі своєю унікальною стилістикою, аби глядач зміг краще відчувати атмосферу залізнорудного серця України .

Перша кімнату буде зроблена в більш яскравих тонах. Її площа 50м². Експонати розташовані колом в хронологічному порядку, аби глядач міг краще орієнтуватися в періодизації та мати розуміння на якому етапі розвитку промисловості він знаходиться.

Так як експозиція розділена на дві окремі кімнати, то й буде тут розкрито основні проблематики, а саме: Становлення Кривого Рогу промисловим містом, залізнорудним центром за усіх часів його існування, Промисловість Кривого Рогу в період сьогодення.

Буде використанно сучасні технології. Це дозволить створити цілісний архітектурно – художній образ та висвітлити дану проблематику з цього боку.

Друга кімната менша за розміром (25м²) та має більш темні кольорові рішення. Тут експонати розташовані по периметру. Головною темою буде вплив промисловості на розвиток індустрії міста .

Уся експозиція укомплектованна сучасним експозиційним обладнанням.

Буде використано спеціальні вітрини та полиці, завдяки чому експонати будуть захищені від пошкоджень.

Хоч експонати і розташовані в строго хронологічній послідовності, кожна тема буде виокремлена дизайнерським рішенням та підписана окремим стендом. На цих стендах будуть короткі пояснення та дати.

Кажучі про дизайнерські рішення, кожна тема буде стилізована під свою кольорову гамму та буде мати різне освітлення, яке буде фокусувати увагу спочатку на більш важливих експонатах, а потім вже на речах, які мають другорядне значення. Уся експозиція виконана таким чином, аби відповідати сучасним науковим стандартам, не бути перевантаженою, в естетичному плані усе повинно бути гарно, зі смаком, і відповідним кольоровим рішенням.

Експозиційне оформлення залу вибудоване таким чином, щоб кожен предмет не губився в експозиційному просторі, а за допомогою власних підкреслених особливостей допомагав створенню цілісного образу експозиції.

У даній експозиції використовується штучне освітлення, представлене загальним освітленням на стелі й освітленням біля експонатів, написів, та розташоване на стендах, вітринах, полицях, а також пристінне освітлення та освітлення на підлозі.

У сукупності усі складові образу сприятимуть тому, що інформація, яка подаватиметься, стане більш емоційною, виразною, що в свою чергу створить сприятливі умови для залучення широкого кола відвідувачів, їх інтелектуального, естетичного та емоційного збагачення.

Розширена тематична структура:

"Індустріальна спадщина Кривого Рогу"

Розділ I. Історія розвитку промисловості в період XVIII-XX століття

Тема 1. Промисловий внесок XVIII-XIX століття.

Фото. О.М. Поль поруч з копальнями криворіжжя. Фотопапір, фотодрук чорнобілий 50 X 60 см.

Фото. Невідомий шахтар добуває руду ручним способом. Фотопапір, фотодрук чорнобілий. 60 X 60 см.

Речовий експонат. Перша паця вилита на Криворізькому ливарному заводі. Залізо.

Тема 2. Внутрішній вигляд першої шахти.

Речовий експонат. Кирка. Залізо, дерево.

Речовий експонат. Відро. Залізо.

Речовий експонат. Каска. Залізо.

Речовий експонат. Вагонетка. Залізо.

Речовий експонат. Керосинова лампа. Скло, залізо, шнур, паливо.

Речовий експонат. Корисні копалини. Залізна руда.

Речовий експонат. Лопата. Залізо, дерево.

Тема 3. Промисловий внесок початку XX століття.

Фото. Застосування перших Пневмо молотків в шахті. Фотопапір, фотодрук кольоровий. 60 X 60 см.

Фото. Проведення електропередачі в шахті “Родина” Фотопапір, фотодрук

кольоровий. 50 X 60 см.

Фото. Проведення дренажної системи на шахті “Гвардейская” Фотопапір, фотодрук кольоровий. 50 X 60 см.

Речовий експонат. Пневмомолоток. Залізо, повітряний компресор, гумові шланги.

Речовий експонат. Лінія електропередач. Гумові діелектрики, мідь, лампи розжарювання.

Речовий експонат. Спецовий одяг. Бавовна, льняна тканина.

Речовий експонат. Вагонетка на дизельній тязі. Залізо, дизпаливо.

Розділ 2. Промисловість Кривого Рогу на даний момент.

Фото. Впровадження промислового ліфту, новітніх дренажних систем, подачі додаткового кисню в шахту, вентиляції. Фотопапір, фотодрук кольоровий. 50 X 60 см.

Макет зменшеного електровозу. Пластмаса.

Макет зменшеного промислового ліфту з людьми. Пластмаса.

Макет зменшеного скіпу для підйому руди. Пластмаса.

Речовий експонат. Каска з налобним фонариком на акумуляторі. Пластмаса, літєвий акумулятор, мідні дроти.

Речовий експонат. Електромолток. Залізо, мідь, пластмаса.

Речовий експонат. Спецова форма. Синтетичні тканини.

Макет зменшеної бурової машини. Пластмаса.

Макет вибухівки. Гіпс.

РОЗДІЛ 2. Ведення музейної виставки

2.1 Екскурсії.

Основною формою масової науково-освітньої діяльності будь-якого музею є музейна екскурсія.

Екскурсія - це цілеспрямований, завчасно запрограмований, методично продуманий процес передачі суми знань шляхом показу і розповіді.

За змістом екскурсії бувають оглядові (комплексні, багатопланові) й тематичні (вузько тематичні).

Передумовою якісного проведення екскурсії є детальне ознайомлення з музейною експозицією. Саме від того як сформована експозиція, через її зміст поєднується науковість і образність, яка висвітлюється з допомогою різноманітних методів, відбувається залучення відвідувачів до першоджерел знань і створюються умови для здійснення навчально-виховних функцій.

Важливе значення має підготовка контрольного, індивідуального тексту та складання методичної розробки.

У контрольному тексті цитати, цифри і приклади обов'язково супроводжуються індивідуальним текстом, який становить підготовлену для екскурсії розповідь. Крім того, для екскурсії готуються наочні матеріали, які повинні відновити відсутні зорові ланки під час показу. Це карти, схеми, малюнки, зразки сировини і продукції підприємств, гербарії і колекції та ін.

Після підготовки контрольного тексту приступають до складання методичної розробки.

Методична розробка - це проект, по якому можна провести дану екскурсію, як краще організувати демонстрування музейних експонатів, які методичні прийоми слід використати для того, щоб вона була проведена успішно і ефективно.

	Назва	Вид	Тип	Ціль ове призначен ня	За жанром	Аудито рія
	“Промис ловий внесок XVIII-XIX століття”	Внутрі шня	Спеціалі зована	Мето дична	Екску рсія- лекція	Предста вники історичних та технічних факультетів; магістри; аспіранти; науковці.
	“Промис ловий внесок початку XX століття”	Внутрі шня	Спеціалі зована	Мето дична	Екску рсія- лекція	Предста вники історичних та технічних факультетів; магістри; аспіранти; науковці.
	“Індустрі альна спадщина Кривого рогу як історико- культурний	Компл ексна	Оглядов а	Загал ьноосвітня	Рекла мна екскурсія	Широке коло відвідувачів.

	феномен”					
	“Індустрі альна спадщина в теорії та культури”	Зовні шня	Оглядів а	Загал ьноосвітня	Екску рсія показ.	Широке коло відвідувачів.
	“Алексан др Поль та його внесок в історію”	Внутрі шня	Тематич на	Навч альна	Навча льна екскурсія.	Науков ці різних галузей історії та техніки, студенти.

Аудиторія з анкетування вибрала тему екскурсії: “Александр Поль та його внесок в історію.”

2.2 Лекції.

Лекція- це вид подачі інформації, що допомагає ефективно розкрити музейну тему.

Структура лекції є, безумовно, творчою справою кожного педагога, в ній не може бути штампів. Проте досвід переконує: у будь-якій лекції завжди доцільно визначати частини. Вступ, як правило, є чітким, коротким, виразним викладом основних, початкових позицій (наприклад, яскравих фактів, суперечливих ситуацій, що стосуються нової теми). Висновок нерідко є коротким узагальненням, іноді ним стає яскрава цитата.

Подавати новий матеріал необхідно чітко за планом. Більше того, викладач має підготувати конспект лекцій заздалегідь. Це, звичайно, не

применшує важливості позатекстової імпровізації: вона можлива, навіть необхідна. Крім цього, викладати матеріал лекції необхідно, зважаючи на міжпредметні зв'язки - саме така позитивна тенденція спостерігається в сучасних лекційних курсах.

	Назва теми	Ви д	Тип	Цільове призначення	Аудит орія	Перелік супроводжуючого матеріалу
	“Промисловий внесок Кривого Рогу”	Внутрішня	Спеціалізована	Методична	Представники історичних та технічних факультетів; магістри; аспіранти; науковці	1.Фото. О.М. Поль поруч з копальнями криворіжжя. 2.Фото. Невідомий шахтар добуває руду ручним способом. 3.Речовий експонат. Перша паця вилита на Криворізькому ливарному заводі.
	“Історія залізної руди на теренах Кривого Рогу”	Внутрішня	Оглядова	Загальноосвітня	Широке коло відвідувачів	1.Речовий експонат. Кирка 2.Речовий експонат. Відро 3.Речовий

						експонат. Каска 4.Речовий 5.експонат. Вагонетка 6.Речовий експонат. Керосинова лампа 7.Речовий експонат. Лопата
	“Наслідок війни на промисловість”	Зов нішня	Огля дова	Загальн оосвітня	Широ ке коло відвідувачів	1.Речовий експонат. Пневмомолоток. 2.Речовий експонат. Лінія електропередач (макет) 3.Речовий експонат.Спецови й одяг. 4.Речовий експонат. Вагонетка на дизельній тязі.
	“Вплив індустріальної спадщини на	Зов нішня	Тем атична	Навчал ьна	Студе нти історичних	1.Макет зменшеного електровозу

	ландшафт”				факультетів , культуролог и, музеезнавці, ландшафтн ики	2.Макет зменшеного промислового ліфту з людьми 3.Макет зменшеного скіпу для підйому руди 4.Каска з налобним фонариком на акумуляторі 5.Макет зменшеної бурової машини 6.Макет вибухівки 7.Макет ландшафту.
	“Промисло вість у культурі, кіно та театрі”	Зов нішня	Огля дова	Загальн оосвітня	Широ ке коло відвідувачів	1.Записаний фільм про завод та промислову працю. 2.Записана театральна постанова про

						криворізьку промисловість.
--	--	--	--	--	--	----------------------------

2.3 Музейні об'єднання.

Музейні об'єднання - це компанія людей, що згуртовується дивлячи на спільні інтереси: певні теми, музейні колекції чи спільні напрями. Через такі об'єднання розширюється інформація про музей, його зіркові експонати, виставки и т.п.

Тематика об'єднань буде залежати від: тематики музею чи профілю гуртка або клубу.

Найбільш поширеними різновидами музейних об'єднань є (наприклад):

- - профспілки;
- - організації інвалідів;
- - ветеранські, жіночі, молодіжні, дитячі організації;
- - наукові, технічні, культурно-просвітницькі, фізкультурно-спортивні та інші добровільні товариства;
- - творчі спілки;
- - фонди, асоціації, товариства та ін.

	Назва	Мета та завдання	Аудиторія
	Фонд “Індустріальна спадщина Кривого Рогу”	Метою є знаходження додаткових коштів для укріплення заводів Кривого Рогу та відкриття музеїв на технічну тематику міста. 1. Оформлення реклами організації.	Широке коло відвідувачів.

		2. Розробка акцій, задля допомоги збирання коштів. 3. Проведення акцій та збір коштів. 4. Відправлення отриманої суми музею чи заводу.	
	Дитяча організація, клуб “Історія промислового внеску Кривого рогу”	Метою є просвітництво школярів, та всіх бажаючих дітей віком +6 років, про історію промисловості рідного міста. 1. Організація майданчику для проведення зібрання з тем історії. 2. Документи, фото та відео джерела для матеріальної частини клубу.	Діти віком +6 років, молодший та середній шкільний вік.
	Наукове товариство “Вплив промисловості на місто Кривий Ріг та його населення”	Метою є освітленням наукових проблем пов'язаних із впливом промисловості на суспільство. 1. Обговорення актуалізації проблеми. 2. Створення нових наукових видань та обговорення минулих публікацій. 3. Проведення тематичних конференцій.	Науковці культурологи, музеєзнавці, історики.

	Технічне товариство “Практика для студентів через призму музею на території заводу”	Метою є представлення практики для студентів технічного ВНЗ через музей технічних приладів, застосованих для промислової галузі. 1. Встановлення зв'язків з робочими на заводі та екскурсоводом музею. 2. Узагальнення своїх знань та навичок. 3. Ознайомлення з робочими приладами та їх історією створення.	Студенти вищих навчальних закладів: 4 курс та магістратура.
	Історичний клуб імені О.Поля “Залізна руда на землях Кривого Рогу”	Метою є освідчення усіх бажаючих історією залізної руди на території Кривого Рогу. 1. Підготовка до різнобічних тематичних конкурсів. 2. Самоосвіта. 3. Історичні факти про віднайдення залізної руди.	Широке коло відвідувачів.

2.4 Нетрадиційні форми СМК.

Нетрадиційні форми є варіантом для підвищення зацікавленості музеєм, його піаром та рекламою. Це допомагає знайти нових відвідувачів чи працівників. Як правило такі форми вимагають певних коштів, що будуть вкладатися задля розробки та втіленню цих форм у життя.

До нетрадиційних форм соціальної музейної комунікації відносяться, наприклад: свята, фестивалі, концерти, рекламні акції, благодійні прийоми.

	Назва заходу	Мета заходу та завдання	Учасники	Аудиторія	Використання технічних засобів.
	Благодійний прийом “Криворізька сталь”	Метою є збирання коштів на поліпшення музею промисловості. 1.Розробка деталей благодійного прийому: місце, дресс-код, запрошення. 2.Відправлення запрошень. 3.Відкриття благодійного прийому у зазначений термін.	Організатор прийому Аудиторія відвідувачів. Музейні працівники.	Представники благодійних організацій, різнобічні ТОВ, представники вищих навчальних закладів.	Музичний супровід через колонки; презентаційний ряд; відео презентація; світло приймачі.
	Концерт на честь промисловості Кривого Рогу:” The impact of iron ore on us”	Метою є залучення уваги іноземних користувачів та вітчизняних працівників для підтримання іміджу та	Музейні українські групи: “ON UKA”, “Ок	Музейні працівники, представники вищих навчальних закладів,	Музичні інструменти; прожектори; колонки; комп'ютери для передачі звуку; концертні

		реклами. 1.Розробка концерту. 2.Відправлення запрошень на відвідування концерту з переліком музичного плейліста. 3. Знаходження ідеального місця для концерту, що пов'язане з музеями, чи самою промисловістю.	еан Ельзи”, “The HARDKISS” “Vivienne Mort”. Організатори концерту. Ведучі. Охоронці.	благодійні товариства, студенти магістратури та аспірантури.	декорації.
	Рекламна акція: ” Спробуй сам”	Метою є проведення рекламною акції у школах з запрошенням на завод для наочного бачення процесів. 1.Друк	Музейні працівники для походу у школу та доповіді перед	Середній та старший шкільний вік.	Презентація та колонки.

		запрошень із повним опис події. 2.Список учнів, яким цікава ця пропозиція. 3.Збирання багодійних коштів по бажанню. 4.Показ презентації.	школярам и через презентаці ю		
	Історичний конкурс серед студентів: ” Знання історії промисловості”	Метою є розширення мотивації до вивчення історії рідного міста та його промисловості. 1.Розробка конкурсних питань для студентів. 2.Посилання на літературу для підготовки. 3.Дистанційне проведення конкурсу. 4.Запрошення на освітлення результатів конкурсу. 5.Підготовка	Дис танційний керівник. Пре дставник вищого навчально го закладу для перевірки. Орг анізатор.	Студен ти перший та других курсів.	Посилання на дистанційні питання конкурсу, онлайн запрошення.

		призів для здобувачів першого, другого та третього місця.			
	Презентація книги: "Krivoy Rog is the center of industry"	Метою є знаходження покупців нової на ринку книги, що мотивувала б для вивчення історії та поліпшила би знання свого рідного міста. 1. Запрошення на відкриття презентації. 2. Розробка банерів та рекламних буклетів. 3. Проведення успішної презентації.	Автори книги. Організатор прийому. Охоронці.	Широке коло відвідувачів.	Презентація, колонки для звуку, мікрофон.

Отже, аудиторія з анкетування вибрала концерт на честь промисловості Кривого Рогу: "The impact of iron ore on us".

2.5 Музейна продукція.

Наприкінці XIX – початку XX ст. – етапі становлення музейної справи, музеї почали використовувати музейну продукцію: публікували бюлетені, каталоги, путівники тощо, основу яких складали описи колекцій, нових поповнень збірок, звіти, а згодом з'являються наукові дослідження та розвідки музейників, які охоплювали вузькоспеціалізований профіль осередку. Характерною рисою таких видань було вивчення вузької тематики, обмеженої

змістом колекцій. На сьогодні ми маємо досить різноманітну видавничу продукцію музеїв, яка вирізняється широкою проблематикою, до участі у виданнях залучаються фахівці суміжних галузей науки і культури. Все це сприяє ефективному розвитку комунікативної функції музею.

	Вид	Назва	На кого орієнтована	Засоби реалізації
	Бюлетені	“Кривий Ріг та його сердешна жила-промисловість”	Широке коло користувачів.	Безкоштовна роздача бюлетенів у місцях скупчення народу.
	Каталог	“Каталог праці Олександра Поля”	Студенти технічних та історичних факультетів, а також представники вищих навчальних закладів.	Продаж у крамниці поблизу заводу та у самому музеї.
	Путівник	“Графічний путівник Кривого Рогу”	Широке коло користувачів.	Продаж у магазинах та музеях.
	Сувенірна продукція з залізної руди	“Багаті залізні руди Криворіжжя”	Широке коло користувачів.	Продаж на виставках музею у музейній крамниці.
	Календарі	“Calendar with the industry of Kryvyi Rih”	Широке коло користувачів.	Продаж у магазинах.

2.6 Методична екскурсія “Александр Поль та його внесок в Історію”

	Тема, підтема	Перелік експонатів	Текст у тезисній формі.	Дже рела та література	М етодичн і рекоме ндації
	Александр Поль як видатний дослідник археолог.		1.Коротка доповідь про Олександра Поля та про його особистість. 2.Зазначити його важливу діяльність в Кривому Розі.	Коч ергін Ігор.“Оле ксандр Поль. Геній міста на Дніпрі.”– Дніпро: Герда, 2018. – 112 с., іл.	Бі ографіч на книги стоїть у всіх куточка х музею.
.1	Біографія Александра Поля.	Автопортре т Олександра Поля. Фото диплому.	1.Народження(дата та місце) 2.Короткий опис його сім'ї та дитинства. 3.Закінчення Полтавської гімназії. 4.Закінчення	Коче ргін Ігор.“Олек сандр Поль. Геній міста на	У руках екскурс оводу в руках друкова ний

		Документи (копії) реформ. Книги присвячені Олександр Полю.	юридичного факультету у 1854 році. 5.Розповідь про реформи, у яких прийняв участь Олександр Поль. 6.Археологічна кар'єра. 7. Відомості про смерть та поховання.	Дніпрі.”– Дніпро: Герда, 2018. – 112 с., іл.	варіант книги з автопор третом Поля.
.2	Археологічні здобутки.	Написані свідчення про археологічну діяльність. Зкопійовані й бронзовий бюст. Археологічні знахідки на території Кривого Рогу.	1.Незаконне вивчення археології. 2.Археологія на території Кривого рогу. 3.Дубова Балка та бронзовий бюст Олександр Полю.	Коче ргін Ігор.“Олександр Поль. Геній міста на Дніпрі.”– Дніпро: Герда, 2018. – 112 с., іл.	
	Історичний внесок Александра Поля.		Коротка доповідь про зв'язуючі ступені Поля та історію Кривого Рогу.		

.1	Залізна Руда на території Кривого Рогу.	Фотографії перших товариств з залізної руди. Карта промислового регіону. Залізні брусочки Фото будинку рудоправління. Макет шахт.	1.Проведення експерименту з залізною рудою. 2.Розробка шахт. 3.Промислові роботи Поля. Характеристика. 4.Ювілейні дубовобалківські читання.	Коче ргін Ігор.“Олек сандр Поль. Геній міста на Дніпрі.”– Дніпро: Герда, 2018. – 112 с., іл.	М ожливіс ть взяти у руки брусочк и руди.
.2	Вшанування.	Макет бюсту. Макет постаменту. Макет вулиці. Макет садибі.	1.Бронзовий бюст та його нещасна доля. 2. Постамент “Олександру Полю засновнику промислового виробництва Криворізьких залізних руд” 3.Вулиця у Центрально-Міському районі Кривого Рогу.	Коче ргін Ігор.“Олек сандр Поль. Геній міста на Дніпрі.”– Дніпро: Герда, 2018. –	

		Фотоальбом Олександра Поля.	Історія. 4.Садіба Олександра Поля, Кривий Ріг.	112 с., іл.	
--	--	--	---	-------------	--

ВИСНОВКИ

У цій дипломній роботі була проведена детальна аналітична дослідження індустриальної спадщини Кривого Рогу з музеєзнавчого аспекту. Робота розкриває значення історичних, культурних та соціальних аспектів, пов'язаних з промисловим розвитком міста та його впливом на формування культурного обличчя регіону.

У процесі дослідження було виявлено, що Кривий Ріг займає важливе місце серед промислових центрів України. Відповідно, велика увага була приділена вивченню розвитку міста як індустриального центру, зокрема його гірничо-металургійного комплексу. Дослідження музейних колекцій, архівних матеріалів та літературних джерел дозволило з'ясувати основні етапи розвитку промисловості в регіоні, а також роль окремих підприємств у формуванні міського простору.

Особлива увага була приділена розкриттю впливу промислового розвитку на соціокультурне середовище Кривого Рогу. Встановлено, що розширення промислової інфраструктури призвело до змін в урбаністичному ландшафті, архітектурі та соціальній сфері міста. Показано, як індустриальна спадщина Кривого Рогу відображається у музейних експозиціях, які зберігають та представляють матеріальні та нематеріальні артефакти промислової ери.

Висновки дослідження свідчать про велике значення збереження та вивчення індустриальної спадщини Кривого Рогу як важливого компонента культурної та історичної спадщини. Музеї та інші культурні установи відіграють важливу роль у збереженні, дослідженні та популяризації цієї спадщини. Вивчення історії та культурного значення промислового розвитку Кривого Рогу допомагає

сучасному суспільству краще зрозуміти своє минуле та сприяє формуванню національної ідентичності.

Зазначена дипломна робота ставить за мету внести свій внесок у розуміння індустріальної спадщини Кривого Рогу і спонукає до подальших досліджень у цій області. Вивчення та просування історичних та культурних цінностей промислового спадку Кривого Рогу є важливим завданням для забезпечення культурного розвитку міста та підтримки його ідентичності в майбутньому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Артюх В.М. Оптимизация техногенных ландшафтов железорудных разработок Кривбасса. Винница, 2001. 254 с.
2. Большаков Я.Г., Петров Ю.Б.. Научная организация труда на горнорудных предприятиях Кривбаса. Издательство «Промінь» Днепропетровск 1968. 233 с.
3. Бурейко Г.С. Криворізький Велет. Дніпропетровськ: Видавництво «Промінь» 1974. 236 с.
4. Варгатюк П.Л. Криворіжжя Путівник Видавництво «Промінь» Дніпропетровськ 1969. 346 с.
5. Варшатюк П.Л., Дольчук А.В.. Рудная сокровищница юга. Видаництво «Промінь». 2005. 105 с.
6. Вілкул Ю.Г., Дояр Л.В., Дядечкін М., Колодезнов О.С., Колосов В.О., Колотілін В.М., Куший М.С., Ленсика В.В., Мельник О.О., Моркун В.С., Перегудов В.В., Салганік В.А., Сидоренко В.Д., Стецкенич В.В., Федоренко П.Й., Чернодей Л.В.. Криворізький залізнорудний басейн. До 125-річчя з початку промислового видобутку залізних руд. Кривий Ріг. Видавничий центр КТУ. 2006. 583 с.
7. Горно-заводський листок №4, 1902р.
8. Кан Д.І. Місто Бойової і трудової звитяги. Кривий Ріг: Видавничий дім, 2007. 48 с.
9. Кордевинер Жюль. Железнодорожное Криворожье на рубеже XIX-XX веков: европейский взгляд. Киев «Арт-Технология», 2017. 160 с.
10. Короленко М.К., Перегудов В.В., Федин К.А., Романенко А.В., Протасов В.П.. Совершенствование транспортных схем выдачи руды для условий ОАО Кривой рог: «Южный ГОК». 2012. 344 с.

11. Лисий А.Ю., Артюх В.М., Риженко С.А.. Екологія Кривбасу: Соціально-гігієнічні проблеми та перспективи оздоровлення: Монографія. Кривий Ріг 2002. 226 с.
12. Лясков В.Г. Ми - блюмінговці! Короткий нарис історії цеху Блюмінг-2 «Криворіжсталі». Кривий Ріг: Видавничий дім, 2004. 1254 с.
13. Мельник О.О. Криворізькому залізнорудному басейну-125. Документи і матеріали (1873-1941). Кривий Ріг. Виданичий дім, 2007. 536 с.
14. Новик Л.И., Кан Д.И.. Кривой Рог путеводитель-справочник. Днепропетровск «Промінь». 1986. 486 с.
15. Перегудов В.В. Творцы созидательных взрывов. Документально-публицистическое повествование о времени, событиях, людях. Кривой Рог: Минерал, 2007. 497 с.
16. Пронькин В.Е. На «Криворожстали», до и после. К.: Логос, 2000. 404 с.
17. Савосько В.Н. Тяжелые металлы в почвах Кривбасса: монография. Кривой Рог: Издательство «Дионат», 2016. 288 с.
18. Спогади ветеранів праці міста Кривий Ріг: Васильків П.С., та ін..
19. Спогади ветеранів праці міста Кривий Ріг: Загородня Л.І., та ін..
20. Спогади ветеранів праці міста Кривий Ріг: Швець О.Л., та ін..
21. Туренко Г.Г. Криворожский металлоград Кривой Рог. Дионат. 2014. 112 с.
22. Індустріальна спадщина в культурі і ландшафті. Кривий Ріг. Видавничий дім. 2008. 278 с.